

Příloha k protokolu o SZZ č.

Diplomant: **Eva Přibová**

Vysoká škola: **Jihočeská univerzita PF**

Ateliér arteterapie

Aprobace: **Arteterapie**

Datum odevzdání posudku: **21. května 2007**

Vedoucí bakalářské práce:

PaedDr. Evžen Perout

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Téma: Arteterapie - práce s hlinou - posun v prostorovém vyjadřování a jeho vliv na osobnost klientů s mentální retardací.

Téma bakalářské práce se zabývá trojrozměrným výtvarným materiálem a podobami trojrozměrné výtvarné tvorby. Obě uvedené skutečnosti autorka vnímá jako potenciálně terapeuticky účinné. Jako zdůvodnění jsou zmíněny ontogenetické studie, kterými je doložena důležitost a nezastupitelnost raných hmatových podnětů pro rozvoj motorických dovedností. Pro doplnění lze zmínit zkušenost z terapeutické práce s tělesně postiženým dítětem, kdy omezená hmatová zkušenost pravděpodobně vedla ke zhoršené prostorové představivosti v pozdějším věku. Tato zkušenost zatím nebyla dále ověřována a teoreticky zpracována v podobě hypotézy a autorce ji nabízím k doplňující úvaze.

Přínosem pro práci by možná byla rozšiřující teoretická stať čerpající z dějin umění, kde ve studii A.Hildebranda /Problém formy ve výtvarném umění, Triáda 2004/ najdeme odkazy a úvahy o důležitosti "haptické složky zrakového vědomí", vídeňský sochař A. Riegl rozlišoval mezi geometrickým a naturalistickým uměním, s tématem souvisí studie Worringerovy a Verwornovy, posledně jmenovaný rozlišuje fyzioplastický aspekt v umělecké tvorbě, vycházející z hmatové zkušenosti a ideoplastické pojetí tvorby korespondující spíš s vizuálním vnímáním.

Tato teoretická pojetí jistě nebyla neznáma V. Lowenfeldovi, jehož typologické rozlišení na vizuální, haptický a smíšený výtvarný typ k nim odkazuje a v bakalářské práci je autorkou uvedeno. V souvislosti s Lowenfeldem bych doporučoval jemnější pojmové rozlišení vizuální-taktilní-haptický. Taktilní sice již s hmatem souvisí, ale zůstává poblíž vizuálního vjemu, jde o vnímání okolní reality, byť přímým, kontaktním způsobem. Haptický je označení pro vjem niterný či "útrobní", viz Read,H.:Výchova uměním. Odeon 1967, str.109.

Metodický a posléze terapeutický aspekt třetího rozměru, který autorka práce přesvědčivě dokládá v kazuistické části, zmiňuje ve svém článku PhDr. M. Kyzour /Krizové jevy v dětské kresbě a malbě/, spojuje jej s konkrétním obdobím. O významu dvojí podoby třetího rozměru pohovořte u SSZK.

V části speciálně pedagogické jsou popsána specifika mentálního postižení, metody a možnosti arteterapeutického ovlivňování. U SZK rozlište pojmy deprivace a deprimovaný, obojí je zaměňováno.

V kazuistické části autorka dokládá dlouhodobé vedení klientky. Práce s trojrozměrným materiálem ukazuje korektivní možnost v oblasti představy tělového schématu, sebepojetí klientky, integrativní a motivující aspekt zpětné vazby na provozovanou výtvarnou činnost, která se stává pro klientku významnou zkušeností. Jaké další terapeutické momenty je možné zmínit? Zdokumentovaná tvorba rovněž nabízí otázku a hledání rozhraní mezi původní či autentickou podobou klientčiny tvořivosti (jako tvořivé bývá považováno to, co vychází z nás samotných a není řízeno žádnou instrukcí) a výtvarnou hodnotou (kultivací), která je vnesena v průběhu terapeutického procesu. Rozlište prosím u SZK na produkci.

Návrh na klasifikaci bakalářské práce: **velmi dobře**

PaedDr. Evžen Perout v. r.

Podpis vedoucího bakalářské práce

V Českých Budějovicích dne: **21. května 2007**

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------